

سلام شمشیربازی

چرا این حرکت کوچک بیش از آنچه فکر می‌کنید اهمیت دارد؟

ترجمه: عباسعلی فاریابی

۱۴۰۴/۸/۱۲

اخیراً مقاله‌ای از استاد شمشیربازی ایتالیایی، جیانکارلو توران، در مورد اهمیت سلام در شمشیربازی خواندم که ژرف اندیشی او در مورد سنت، احترام و آنچه آن در مورد شخصیت افراد آشکار می‌کند، عمیقاً در من اثر گذاشت. بنابراین من در این نوشته ضمن اینکه به برخی از ایده‌های او پرداخته‌ام، دیدگاه خودم را در مورد این آیین کوچک اما حیاتی اضافه کرده‌ام.

هر بازی شمشیربازی، چه در پول و چه در مرحله حذفی، به یک نتیجه ختم می‌شود. دو شمشیرباز تنها یک تا سه راند را صرف تلاش برای کسب امتیاز در مقابل یکدیگر می‌کنند. شاید نتیجه نزدیک بشود. شاید هم نه. شاید یکی از آنها به دور بعد راه پیدا کند و دیگری از مسابقات حذف شود. نتیجه هر چه باشد، هر دو ماسک‌های خود را برمی‌دارند، به هم سلام شمشیربازی می‌دهند و با هم دست می‌دهند (یا شمشیرهایشان را به هم می‌زنند). و درست پس از آن از زمین مسابقه خارج می‌شوند.

اما گاهی اوقات برخی بازیکنان این کار را نمی‌کنند. گاهی اوقات شمشیرباز بازنده ماسک خود را برمی‌دارد، سرسری‌ترین سلام قابل تصور را اجرا می‌کند – بدون هیچ تماس چشمی شمشیر به سختی بالا آورده می‌شود – و یا به طور کامل از دست دادن امتناع می‌کند یا چنان شل و ول و با رنجش دست می‌دهد که از دست ندادن بدتر است.

من این مورد را بارها دیده‌ام. شمشیرباز ناامید با زبان بدنش فریاد می‌زند "ترجیح می‌دهم سلاحم را به سمت پرتاب کنم تا اینکه درست و حسابی به تو سلام کنم." یا اینکه بازیکن برنده آنقدر روی مسابقه بعدی‌اش متمرکز است که به حریف بازنده‌اش توجه آنچنانی نمی‌کند. چنین شمشیربازانی فقط حرکات را بصورت صوری انجام می‌دهند، به این دلیل که داور آنها را می‌بیند و می‌دانند که مجبور هستند این کار را بکنند.

اما چنین شمشیربازان همیشه یک نکته اساسی در مورد ماهیت واقعی شمشیربازی را زیر پا می‌گذارند.

سلام تنها یک تشریفات نیست

سلام شمشیربازی یک امر تشریفاتی نیست. آن کاغذبازی اداری نیست که بتوان آن را به عنوان مزاحم بخش "واقعی" شمشیربازی - یعنی رقابت، ضربه زدن، امتیازگیری، و پیروزی - در نظر گرفت.

سلام دادن بخشی از شمشیربازی است. آن به اندازه حمله شما ضروری است، و به اندازه دفاع شما مهم است. آن بدنه و پیکربندی تمام کارهایی که ما در این ورزش انجام می‌دهیم، می‌باشد.

شما حتماً اثر اخیرم در مورد انگیزه را خوانده اید که **نظم و انضباط** به مفهوم حضور در جمع معرفی شده است، حتی زمانی که حس و حالش را ندارید. سلام شمشیربازی یکی از تجسم‌های فیزیکی همین اصل است. این کار مستلزم آن است که شما احترام و خونسردی خود را نشان دهید، صرف نظر از اینکه در آن لحظه چه احساسی دارید.

وقتی ۱۴:۱۰ جلو بوده اید، اما ۱۵:۱۴ می‌بازید!!! در هر صورت، شما باید به درستی به حریف سلام بدهید.

شاید حریف شما به روشی که شما آن را بی‌ارزش یا غیرورزشی می‌دانستید، بازی کرده است؟ شاید حتی در برخی از ضربه‌ها تقلب کرده باشد؟ در هر صورت، شما باید به درستی ادای احترام کنید.

از خودت ناامید هستی، از باخت خیلی ناراحتی، از داور عصبانی هستی که اشتباه بزرگی به نفع حریف مرتکب شده؟ در هر صورت، باید به درستی سلام بدهی.

این همان انضباط است. این **خودکنترلی** است. این چیزی است که شمشیربازی را از قمه کشی جدا می‌کند.

سلام از کجا آمده است؟

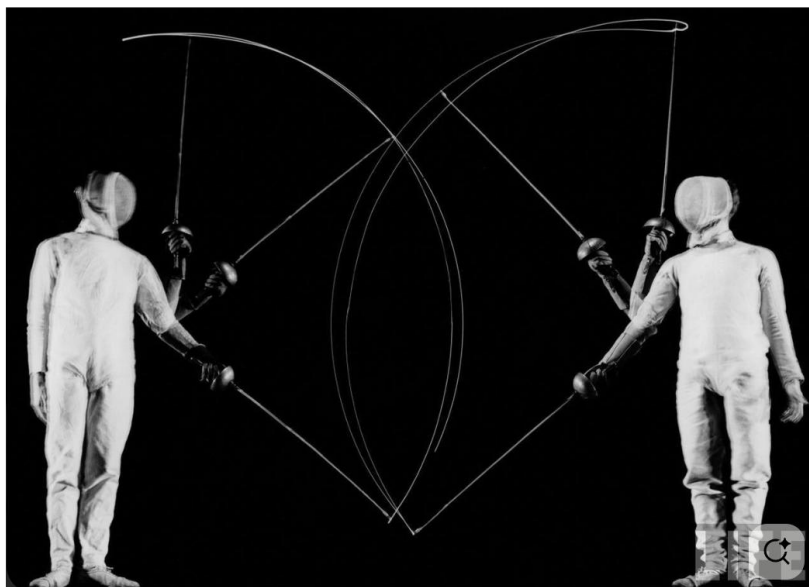
شمشیربازی در قرن‌ها پیش ریشه دارد. نه فقط به عنوان یک ورزش، بلکه به عنوان چیزی که به طرقي که اکنون به سختی می‌توانیم تصور کنیم اهمیت داشت - زمانی که تیغه‌ها تیز بودند، زمانی که دوئل افتخار آفرین بود، زمانی که مهارت شما با شمشیر می‌توانست به معنای واقعی کلمه تعیین کند که زنده بمانید یا مرده.

سلام از آن سنت سرچشمه می‌گیرد. قبل از هر دوئل، حریفان خود را معرفی می‌کردند، حضور و ارزش یکدیگر را به عنوان دشمن تصدیق می‌کردند. ضمن اینکه شوالیه‌های دوئل‌کننده کلاهخود خود را نیز بالا می‌بردند - حرکتی که پرسنل نظامی هنوز هم هنگام سلام نظامی آن را انجام می‌دهند، اغلب بدون اینکه منشأ آن را بدانند.

معنی آن حرکت این بود که: "من شما را حریفی شایسته می‌دانم. شما را به عنوان کسی که شایسته احترام است، می‌شناسم. هر اتفاقی که در چند لحظه آینده بیفتد، ما بطور برابر به هم احترام می‌گذاریم."

خب، بدیهی است که امروزه ما دیگر تا پای جان در دوئل نمی‌جنگیم. ما در ورزشی با امتیازدهی الکترونیکی و تجهیزات ایمنی و داورانی که هر چند ثانیه یکبار مسابقه را متوقف می‌کنند، رقابت می‌کنیم.

اما اصل ماجرا و مفهوم سنتی آن پابرجاست. و با سلام دادن به همدیگر می‌گوییم که: "تو حریف من هستی، نه دشمن من. این مبارزه مهم است، اما هیچ‌کدام از ما به عنوان یک انسان ارزش بالاتری ندارد. صرف نظر از اینکه چه کسی برنده می‌شود، هر دوی ما بخشی از یک چیزی هستیم که بزرگ تر و با ارزش تر از شخص خودمان است."

سلام کردن صحیح واقعاً چه شکلی است؟

یک سلام واقعی - نه آن نوع تنبلانه‌ای که بسیاری از شمشیربازان به طور پیش‌فرض به آن متوسل می‌شوند - ۴ عنصر خاص دارد که اهمیت دارند.

صاف و راست قامت بایستید. سرتان را بالا بگیرید. قوز نکنید، رویتان را برنگردانید. شما دارید از شخص دیگری قدردانی می‌کنید، نه اینکه یک کار را در لیست کارهایتان تیک بزنید.

وقتی به حریفان سلام می‌دهید، به او نگاه کنید. بعد به داور. و اگر مخاطبی وجود دارد، به تماشاگران. اینها مفاهیم انتزاعی نیستند که شما به آنها سلام می‌دهید - آنها افراد واقعی هستند که شایسته تقدیرند.

سلاح خود را بالا ببرید و بازوی خود را کاملاً راست کنید. یا از فرم خاصی که مربی‌تان به شما آموزش داده پیروی کنید و یا آن را کمی به سلیقه خود تغییر دهید، سلاح باید با قصد و نیت بالا برده شود، نه اینکه فقط با بی‌میلی به سمت حریف خود تکان دهید.

کمی لب‌بند بزنید، یا حداقل با حالتی خنثی و خونسرد به او نگاه کنید. اخم نکنید یا با چشمانی بی‌روح به حریف خود خیره نشوید. شما با این کار نشان می‌دهید که بر خود و احساساتتان کنترل دارید.

و سپس - به چشم خریدار - با حریف خود دست بدهید (یا به تیغه شمشیر او ضربه بزنید، که در ادامه در مورد آن صحبت خواهیم کرد).

وضعیت دست دادن

قبل از دوره کووید، سلام دادن همیشه با دست دادن انجام می‌شد. شما ماسک خود را برمی‌داشتید، سلام می‌دادید، دست خود را دراز می‌کردید، محکم دست می‌دادید و در عین حال تماس چشمی برقرار می‌کردید و می‌گفتید: "متشکرم!" یا "بازی خوبی بود!". شاید هم این جمله را اضافه می‌کردید: "برای بازی بعدی برایت آرزوی موفقیت می‌کنم!".

کووید این را تغییر داد. به دلایل بهداشتی، ضربه زدن با تیغه خود به تیغه حریف به یک جایگزین قابل قبول برای دست دادن تبدیل شد - شما به جای دست دادن، با تیغه شمشیر خود به تیغه حریف ضربه می‌زنید. و این روش هنوز هم وجود دارد، زیرا فدراسیون جهانی FIE آن را لغو نکرده است.

اینجاست که قضیه پیچیده می‌شود. اکنون بعضی از شمشیربازان از ضربه زدن به تیغه شمشیر به عنوان بهانه‌ای برای اجتناب از دست دادن استفاده می‌کنند، حتی وقتی هیچ نگرانی برای سلامتی‌شان وجود ندارد. آنها باخته اند، عصبانی هستند و ضربه زدن به تیغه به آنها اجازه می‌دهد فاصله بیشتری و ارتباط انسانی کمتری با حریف داشته باشند.

اما ضربه زدن با تیغه برای این منظور نبود.

اگر از ضربه زدن با تیغه به دلایل موجه برای سلامتی استفاده می‌کنید، اشکالی ندارد. اما اگر از آن برای جلوگیری از به رسمیت شناختن حریف خود به عنوان یک شخص استفاده می‌کنید، کل راه را بیراهه رفته اید.

دست دادن مهم است. زیرا این آخرین تایید شما است که با آن اعلام می‌دارید که علیرغم تمام اتفاقاتی که در زمین بازی رخ داده، ما هنوز به یکدیگر احترام می‌گذاریم. محکم گرفتن دست، مستقیم بودن تماس چشمی، به وضوح گفتن "متشکرم" - همه اینها بیان می‌کنند که شما به عنوان یک شمشیرباز چه شخصیتی دارید.

استثنا: موقعیت‌های نادری وجود دارد که امتناع از دست دادن، بار اخلاقی خاص خود را دارد. وقتی اولگا خارلان در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۲۳ - در بحبوحه حمله روسیه به اوکراین - از دست دادن با شمشیرباز روسی آنا اسمیرنوا خودداری کرد، این امتناع، بیانگر چیزی بزرگ تر از خود مسابقه بود. اما آن یک موقعیت استثنایی بود و امیدواریم که چنین موقعیت‌هایی در جهان و ورزش دیگر پیش نیاید. در ۹۹.۹۹۹۹٪ از مسابقات، امتناع از دست دادن صرفاً یک ضعف ورزشی است.

چرا این موضوع فراتر از پیست اهمیت دارد؟

سلام چیزی را آموزش می‌دهد که بسیار فراتر از شمشیربازی است.

آن به شما می‌آموزد که حتی وقتی دوست ندارید، خونسردی خود را حفظ کنید و احترام خود را به حریف نشان دهید. مخصوصاً وقتی که قلباً دوست ندارید.

اگر در موردش فکر کنید، خود زندگی هم دقیقاً به تسلط بر همین مهارت نیاز دارد. بعنوان مثال، پس از چندین بار رد شدن در یک مصاحبه شغلی. تعامل حرفه‌ای با کسی که شخصاً از او خوشتان نمی‌آید. اختلاف با همسایه‌تان در مورد صداهای یک مهمانی آخر شب. حفظ ادب در یک جمع خانوادگی پر تنش. بنابراین شما باید توانایی باختم محترمانه، قدردانی از برنده و ادامه دادن بدون اینکه کینه روحیه شما را از بین ببرد، را داشته باشید.

شمشیربازی که نمی‌تواند پس از باخت به درستی ادای احترام کند، در حال تمرین الگویی است که در همه جای زندگی‌اش ظاهر خواهد شد. ناتوانی در اذعان موفقیت یک شخص دیگر و امتناع از نشان دادن وقار خود پس از شکست تاثیر منفی بر خود ما می‌گذارد. در صورتی که ما نیاز به کنترل احساسات خود داریم تا بخشی از یک آرمان بزرگ تر و والاتر باشیم.

برعکس، شمشیربازی که خوب سلام می‌دهد - چه ببرد چه ببازد، چه ناامید باشد چه راضی - در حال ساختن چیزی ارزشمند برای خود است. او یاد می‌گیرد که وضعیت عاطفی‌اش نباید اعمالش را کنترل کند. او نشان می‌دهد که احترام مشروط به نتایج نیست. او نشان می‌دهد که می‌تواند حتی زمانی که محیط پیرامونی‌اش ناراحت‌کننده است، بخشی از آن باشد.

این مهارت‌های کاربردی زندگی در دانشگاه، در شغل، در روابط و در هر موقعیتی که اوضاع آن طور که می‌خواستید پیش نمی‌رود، خود را نشان می‌دهند.

آموزش سلام دادن

هر درس انفرادی یا بازی در یک کلاس باید با سلام و احوالپرسی مناسب شروع و پایان یابد. نه با عجله، نه سرسری، بلکه با قصد و نیت. این امر به مربیان فرصت می‌دهد تا نه تنها اصول، بلکه معنی سلام را نیز آموزش دهند. این زمانی است که آنها می‌بایست تاریخچه، وضعیت بدن، تماس چشمی، و حالت چهره را توضیح دهند و روشن کنند که این موارد اختیاری یا تزئینی نیستند - بلکه اساسی هستند.

توران، استاد شمشیربازی ایتالیایی، در مقاله‌اش دربارهٔ **رنزو نوستینی** صحبت می‌کند که مربی‌اش در اولین جلسه درسش به او گفته بود که: "حالا که یک جنتمن شدی، باید مثل یک جنتمن رفتار کنی." او این حرف را بعد از آموزش سلام شمشیربازی و گذاشتن سلاح در دست نوستینی به او گفته بود.

این همان روش درست است. سلام اول باید آموزش داده شود. و هر چیز دیگری در این ورزش باید بر این پایه بنا شود.

همین امر در مورد دست دادن آخر بازی نیز صدق می‌کند. نحوهٔ دست دادن شما چیزی را آشکار می‌کند. دست دادن محکم، تماس چشمی مستقیم، بیان یک "متشکرم!" واضح، نشان دهندهٔ احترام صرف نظر از نتیجه است. دست دادن شل و ول و با رنجش یا امتناع از دست دادن؟ این هم شخصیت خاصی را آشکار می‌کند! که مطمئناً دوست ندارید در خود پرورش دهید یا با آن شناخته شوید.

آنچه تماشاچی می‌بیند

حال بیایید در این مورد فکر کنیم که این مراسم پایانی مسابقه از دید تماشاگران چگونه به نظر می‌رسد.

دو شمشیرباز با جدیت تمام با هم رقابت کرده اند. شاید برای تک تک ضربه‌ها با هم به سختی جنگیده اند. شاید مسابقه با نتیجهٔ ۱۴:۱۵ تمام شود. آنگاه آنها ماسک‌هایشان را برمی‌دارند، با احترام واقعی به یکدیگر سلام می‌دهند، در حالی که با هم تماس چشمی برقرار می‌کنند، محکم دست می‌دهند و فارغ از اینکه چه کسی برنده شده است، با وقار از زمین مسابقه خارج می‌شوند.

آن نمای تصویری - آن لحظه - به خوبی نشان می‌دهد که شمشیربازی چه پرستیژی دارد. این تصویر به مخاطب می‌گوید که این ورزش چیزی فراتر از امتیازگیری دارد. این تصویر نشان می‌دهد که ما می‌توانیم در عین حفظ احترام، سرسختانه رقابت کنیم. این تصویر نشان می‌دهد که برد و باخت هر دو در ورزش ما با ظرافت مدیریت می‌شوند.

این را مقایسه کنید با شمشیربازی که ماسک خود را برمی‌دارد، با اکراه سلام می‌دهد، از دست دادن امتناع می‌کند و با خشم آشکار از زمین مسابقه بیرون می‌رود.

دوست دارید کدام تصویر، نمایانگر ورزش ما باشد؟ دوست دارید فرزندان در آینده کدام شمشیرباز شود؟

حرکت کوچکی که بسیار اهمیت دارد

سلام شاید پنج ثانیه طول بکشد. دست دادن هم پنج ثانیه دیگر وقت بگیرد.

ده ثانیه در مجموع از مسابقه‌ای که ممکن است ۹ دقیقه یا کمی بیشتر طول بکشد.

اما آن ده ثانیه اغلب بیشتر از کل مسابقه‌ای که قبل از آن اتفاق افتاده است، شخصیت یک شمشیرباز را آشکار می‌کند.

آیا می‌توانید وقتی ناامید هستید آرامش خود را حفظ کنید؟ آیا می‌توانید وقتی حالش را ندارید به حریف احترام بگذارید؟ آیا می‌توانید حتی وقتی باخته‌اید، حریف خود را به رسمیت بشناسید؟ آیا می‌توانید بخشی از چیزی فراتر از وضعیت عاطفی فعلی خود باشید؟

سلام همه این سوالات را مطرح می‌کند. نحوه پاسخ شما به آنها - هر بار که وارد زمین می‌شوید و از آن خارج می‌شوید - شخصیت شما را به عنوان یک شمشیرباز و یک انسان شکل می‌دهد.

پس درست سلام کنید. صاف بایستید. تماس چشمی برقرار کنید. سلاح خود را با نیت خوب بالا ببرید. محکم دست بدهید. طوری تشکر کنید که انگار از ته دلتان از حریف تشکر می‌کنید.

نه به این دلیل که قوانین آن را ایجاب می‌کند. نه به این دلیل که داور در حال تماشای شماست. بلکه به این دلیل که شمشیرباز بودن به همین معناست.

بازی‌هایی که برده‌اید فراموش خواهند شد. امتیازات و رده‌بندی‌ها محو می‌شوند. مدال‌ها در کشویتان خاک خواهند خورد. چیزی که باقی می‌ماند، شخصی است که از طریق این لحظات کوچک نظم و احترام به او تبدیل می‌شوید.

Igor Chirashnya